

De flesta vill ha den billigaste medicinen

Ätta svenskar av tio tycker att det är självklart att läkaren ska skriva ut den billigaste av likvärdiga mediciner, oavsett fabrikat.

Bara var tredje person anser att samhället ska subventionera alla läkemedel, det vill säga även sådana som enbart kan öka välbefinnandet.

Det är resultatet av en intervjuundersökning som några av landstingen och Landstingsförbundet gjort bland 5 600 personer mellan 18 och 80 år under mars och april.

Om läkemedelsförskrivningen fick intervjupersonerna ta ställning till påståendet: »Läkemedel som funnits några år får ofta konkurrens av billigare kopior som är lika effektiva. Jag tycker att det är självklart att min läkare ska skriva ut det billigaste läkemedlet oavsett fabrikat».

79 procent instämde helt eller delvis medan 12 procent helt eller delvis tog avstånd. Resten visste inte eller kunde inte svara.

För läkemedelssubventionerna löd frågan: »Samhället ska i framtiden sub-

ventionera alla läkemedel med skatte-medel, även de läkemedel som inte är direkt sjukdomsrelaterade, men som kan öka välbefinnandet».

Det var 33 procent som helt eller delvis instämde medan 45 procent helt eller delvis tog avstånd. Var femte sade varken eller, eller kunde inte svara.

Marianne Boivie som är ledare för läkemedelsprojekt på Landstingsförbundet kommenterar:

– Frågorna har ställts mot bakgrund av de sedan länge snabbt ökande läkemedelskostnaderna och överförandet av kostnadsansvaret för läkemedelsför-månen från staten till landsting och regioner.

– Det är glädjande att så stora andelar av befolkningen kräver effektivast möjliga läkemedelsförskrivning av läkarna och att de har förståelse för behovet att koncentrera läkemedelsför-månen till sjukdomsbehandling och inte låta den automatiskt gälla för medel som enbart kan öka välbefinnandet. Pengarna gör bättre nytta om de används för nya effektiva läkemedel till de mest behövande.

Mer pengar till sjukvården

Genom den så kallade försvars-uppgörelsen mellan Socialdemokraterna och Centern kommer åtta miljarder kronor att tillföras vården och omsorgen under perioden 2002–2004. Nu vill regeringen i vår-budgeten ge ytterligare en miljard till dessa områden för år 2001.

Tillskottet kommer att till 70 procent gå till landstingen och resten till kommunerna. Inriktningen är att pengarna ska användas till primärvård, psykiatri, vård och omsorg om äldre samt tillgänglighet och mångfald inom de prioriterade områdena.

Kontrollstation

I budgetpropositionen redovisade regeringen att den under år 2000 skall presentera en nationell handlingsplan för utvecklingen och förnyelsen av sjukvården.

Genomförandet av handlingsplanen ska kontinuerligt följas upp och en kontrollstation ska finnas efter två år. Syftet är att analysera hur de av-satta medlen har använts och vilken effekt de haft på verksamheten.

grupper, som idag involverar nära hälften av landets allmänläkare.

Ett annat är Rådet för läkemedelsterapi, som med informations- och utbildningssatsningar tillsammans med läkemedelskommittéerna försöker skapa en fristående fortbildning inom läkemedelsområdet.

Andra exempel är allmänläkarkon-sulter på sjukhus, som ett sätt att skapa bättre samarbete mellan sjukhusen och primärvården, certifieringsprogram för studierektorer, som håller på att utvecklas och administrerandet av den frivilliga specialistexamen.

Skillnaden mellan det ovan uppräknade, som det bedrivits de senaste åren och hur det skulle fungera om det fanns ett allmänmedicinskt institut är fram-för allt långsiktigheten och kontinuiteten, menar Gösta Eliasson.

– Ett exempel är den frivilliga specialistexamen. Idag vandrar examinationsuppdraget runt mellan olika orter. Fick vi ett institut och kunde avlöna någon för administrationen skulle det kunna ske på ett ställe, med ett och samma kansli, vilket är mer effektivt.

Regeringens handlingsplan för vården presenteras den 6 juni. Utredaren, läkaren Kjeld Hougaard, kan ännu inte kommentera innehållet.

Anna Filipsson

Hotbrev visar vikten av oberoende

– Med ett allmänmedicinskt institut slipper vi vara beroende av läkemedelsindustrin. Idag står den för alldeles för stor del av allmänläkares fortbildning.

Det konstaterar Meta Wiborgh, ordförande i SFAM.

– Det är väldigt ojämnt i landet när det gäller resurser inom landstingen för fortbildning till allmänläkare. Det är naturligtvis oacceptabelt ur patientens synvinkel att den fortbildning en läkare får beror på var man bor i landet.

SFAM räknar med att ungefär en tredjedel av den fortbildning landets allmänläkare får ges via läkemedelsföretagen.

– Det borde vara mindre än tio procent, tycker Gösta Eliasson, fortbildningssamordnare i SFAM.

– Med dagens ordning styr läkemedelsindustrin mycket av vår förskrivning, på ett icke rationellt sätt.

– Orsaken är förstås att landstingen länge försummat att satsa på fortbildning.

Gösta Eliasson tycker alls inte att läkarna ska nobba läkemedelsindustrin helt och hållet. Men istället för

dagens beroendesituation vill han ha systemet att läkarna kan vända sig till industrin när det har behov av särskild information kring något läkemedel.

SFAM menar att det är mycket olyckligt att vara så beroende av läkemedelsindustrin som man hittills varit. Ett bevis för detta är det brev som skickades från företrädare för den grupp företag som ska sponsra SFAMs höstmöte. I brevet säger sponsorerna att de inte kan acceptera att de ska gå in och sponsra samtidigt som de får så mycket negativ kritik från medlemmar i SFAM.

– De syftar på att några medlemmar i ett möte som Läkemedelsverket ordnade var kritiska mot marknadsföringen av läkemedel, berättar Meta Wiborgh.

– Men självklart kommer vi aldrig att kräva att enskilda medlemmar inte ska yttra sig kritiskt, det är naturligtvis en rättighet att få ge uttryck för sina åsikter.

SFAM har även skrivit detta i ett brev till sponsorgruppen, men ännu inte fått något svar.

Anna Filipsson